Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0312

EU:n kanta ehdotettuun suunnitelmaan ja EU:n sitoutuminen oikeudenmukaiseen ja kestävään rauhaan Ukrainassa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 27. marraskuuta 2025 EU:n kannasta ehdotettuun suunnitelmaan ja EU:n sitoutumisesta oikeudenmukaiseen ja kestävään rauhaan Ukrainassa (2025/3001(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Ukrainasta ja Venäjästä,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokuntien puheenjohtajien 24. marraskuuta 2025 antaman yhteisen julkilausuman oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan tukemisesta Euroopassa,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 136 artiklan 2 ja 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että EU:n tavoitteena on edelleen oikeudenmukainen ja kestävä rauha, joka perustuu kansainväliseen oikeuteen ja jossa kunnioitetaan täysimittaisesti Ukrainan alueellista koskemattomuutta, itsenäisyyttä ja suvereniteettia; ottaa huomioon, että Venäjä on johdonmukaisesti osoittanut, ettei sillä ole kiinnostusta rauhan solmimiseen, vaan se jatkaa iskujaan ukrainalaisia siviilejä ja infrastruktuuria vastaan; ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen hallinnon äskettäin hyväksymä aloite sodan lopettamiseksi on herättänyt oikeutettua huolta Yhdysvaltojen sitoutumisesta kansainväliseen oikeuteen sekä Euroopan ja Ukrainan turvallisuuteen;

1. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita ottamaan enemmän vastuuta Euroopan mantereen turvallisuudesta, antamaan horjumattoman tukensa Ukrainalle ja toimimaan samalla aktiivisesti kestävän rauhan saavuttamisen puolesta; korostaa, että kaikki sopimukset, joilla pyritään lopettamaan Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, ulottuvat kauas Venäjän ja Ukrainan ulkopuolelle ja niillä on syvällisiä seurauksia Euroopan turvallisuusjärjestykseen; vaatii tässä yhteydessä, että mitään Ukrainaa koskevaa päätöstä ei pitäisi tehdä

ilman Ukrainaa eikä mitään Eurooppaa koskevaa päätöstä ilman Eurooppaa;

2. panee merkille Yhdysvaltain hallinnon toteuttamat toimet Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan lopettamiseksi, mutta katsoo, että Yhdysvaltojen politiikan ristiriitaisuus Ukrainan suhteen haittaa tavoitetta saada aikaan kestävä rauha; vaatii siksi EU:ta ja sen jäsenvaltioita osoittamaan johtajuutta tällä geopoliittisesti ratkaisevalla hetkellä ja jatkamaan yhteistyötä Yhdysvaltojen ja samanmielisten kumppaneiden kanssa sen varmistamiseksi, että neuvottelut oikeudenmukaisesta ja kestävästä rauhasta Ukrainassa perustuvat kansainvälisen oikeuden periaatteisiin, että ne käydään vilpittömässä mielessä ja että niissä pyritään laittamaan lopullisesti piste Venäjän hyökkäyssodalle Ukrainaa vastaan;

3. korostaa, että Ukrainan rauhaa koskevan eurooppalaisen strategian on perustuttava kansainväliseen oikeuteen, vahvistettava Euroopan turvallisuutta, säilytettävä ja palautettava Ukrainan suvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus ja oltava Ukrainan ja sen kansan hyväksyttävissä sekä toimittava perustana mahdollisille tuleville diplomaattisille neuvotteluille; toistaa, että rauhaa ei voida saavuttaa taipumalla hyökkääjän edessä, vaan se edellyttää horjumatonta ja jatkuvaa tukea Ukrainalle ja riittävää pelotetta, joka estää Venäjää toistamasta hyökkäystään tulevaisuudessa;

4. katsoo, että kun otetaan huomioon Venäjän rikkoneen aikaisemmin räikeästi aiempia oikeudellisesti sitovia sopimuksia, sen naapurimaiden suvereniteetin kunnioittamista koskevia lupauksia ja kansainvälisen oikeuden perusperiaatteita, ennen kestävää rauhaa koskevaa sopimusta on tehtävä tulitauko ja sopimuksen tueksi on toteutettava tehokkaita toimenpiteitä, joilla seurataan sitoumusten täytäntöönpanoa ja estetään velvoitteiden täyttämisen viivästyminen; toteaa, että lisäksi EU:lta ja Yhdysvalloilta on saatava Ukrainalle vahvat turvatakuut, joilla ehkäistään uusia hyökkäyksiä ja joista seuraa välittömiä vastavaikutuksia mahdollisen uuden hyökkäyksen tapahtuessa;

5. korostaa, että mikään rauhansopimus ei saa rajoittaa Ukrainan kykyä puolustaa suvereniteettiaan, itsenäisyyttään ja alueellista koskemattomuuttaan ja siten altistaa sitä tuleville hyökkäyksille; korostaa, että tällaisella sopimuksella on tarjottava Ukrainalle uskottavat turvatakuut, jotka vastaavat Washingtonin sopimuksen 5 artiklan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 42 artiklan 7 kohdan tasoa, välttäen vuoden 1994 Budapestin muistion toistamista, ja vahvistettava jälleen, että Ukrainalla on vapaus valita omat turvallisuus- ja poliittiset liittoutumansa ilman Venäjän veto-oikeutta;

6. korostaa, että mahdollisessa rauhansopimuksessa Venäjä on velvoitettava korvaamaan Ukrainalle täysimääräisesti kaikki aineelliset ja aineettomat vahingot, joita se on aiheuttanut; korostaa,

että tällaisella sopimuksella on taattava, että Venäjä, sen liittolaiset ja sen sijaisjoukot asetetaan Kansainvälisessä rikostuomioistuimessa ja Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevässä erityistuomioistuimessa kansainvälisen oikeuden mukaisesti täysin vastuuseen hyökkäysrikoksesta ja sotarikoksista, joihin ne ovat syyllistyneet Ukrainaa ja Ukrainan kansaa vastaan; korostaa lisäksi, että sen on myös taattava kaikkien sotavankien, vangittujen siviilien ja siepattujen ukrainalaislasten palauttaminen sekä kaikkien Venäjän joukkojen vetäytyminen Ukrainan kansainvälisesti tunnustetulta alueelta;

7. kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään ja panemaan viipymättä täytäntöön Ukrainalle myönnettävän oikeudellisesti ja taloudellisesti kestävän ”sotakorvauslainan”, jota tuetaan Venäjän jäädytetyillä varoilla; korostaa, että näiden varojen kohtalosta ja sijoitusehdoista ei voida neuvotella ilman EU:ta;

8. palauttaa mieliin kantansa siitä, etteivät EU ja sen jäsenvaltiot aio tunnustaa väliaikaisesti miehitettyjä ukrainalaisalueita laillisesti Venäjälle kuuluviksi; korostaa lisäksi, että osana vankkoja kansainvälisiä turvatakuita ja Ukrainan suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden mahdollisten tulevien loukkausten estämiseksi olisi käynnistettävä vahva kansainvälinen rauhanturva- ja tarkkailuoperaatio, jolla on YK:n turvallisuusneuvoston toimeksianto tulitaukolinjan molemmin puolin; toistaa, että Euroopan nykyisen tulenaran turvallisuustilanteen huomioon ottaen Naton ja Yhdysvaltojen sotilaallinen läsnäolo itäisellä sivustalla on keskeisen tärkeää alueen vakauden turvaamiseksi; korostaa, että mikäli Ukrainan ja Venäjän välillä saadaan aikaan oikeudenmukainen rauha, EU:lla, sen jäsenvaltioilla, Yhdysvalloilla ja samanmielisillä kumppaneilla tulee olemaan ratkaiseva rooli sen täytäntöönpanon takaajina;

9. korostaa, että kaikkiin Venäjän kanssa tehtäviin sopimuksiin olisi sisällytettävä sitoumus, jonka mukaan Venäjä lopettaa välittömästi hybridisodankäynnin EU:ta ja sen kumppaneita, myös Ukrainaa, vastaan;

10. vaatii, että mitään pakotteita ei poisteta ennen kuin rauhansopimuksesta on neuvoteltu ja se on pantu täytäntöön; kehottaa EU:ta määräämään lisää tuntuvia pakotteita siinä tapauksessa, että Venäjä kieltäytyy osallistumasta vakaviin rauhanneuvotteluihin;

11. on vakuuttunut siitä, että neuvotteluilla, joiden tarkoitusperät ovat aidot ja joita tukee transatlanttisen yhteisön ja sen kansainvälisten kumppaneiden täysi poliittinen, sotilaallinen ja taloudellinen painoarvo, voidaan saada aikaan kokonaisvaltainen, oikeudenmukainen ja kestävä rauha Ukrainassa ja avata tie oikeudenmukaiselle ja osallistavalle taloudelliselle ja sosiaaliselle elpymiselle;

12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Ukrainan presidentille, hallitukselle ja Verhovna Radalle, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, Yhdysvaltojen kongressille ja Venäjän johdolle.